

Зена Хендерсън

Стените

– Разкажи, разкажи пак, глупава Деби! – крещяха децата, притисната до стената на мелницата едно треперещо изплашено момиче. Така я бяха обградили, че нейните ужасени очи не виждаха никаква възможност за измъкване.

– Вие не ми вярвате. Вие ще ми се надсмивате – възразяваше девойката. – Винаги се надсмивате, но то си е истина! Аз го видях...

– Разкажи ни, Деби, ще ти повярваме – увещаваеше я дългучът Едуард, новият главатар на тумбата. Той енергично „заклучи“ пръсти зад гърба си, да не би – Боже опази! – лъжите на тази глупачка да му се пишат за грях. С предчувствие за варварско развлечение хлапаците се бутаха с лакти напред. Това развлечение никога не им омръзваше и не отстъпваше на останалите шуротии, с които запълваха дългите си летни дни. Пък и освен това, глупачка или не, да се слуша Деби беше наистина интересно.

Деби гледаше момчетата умолително. Искаше ѝ се да вярва – на нея ѝ бе необходимо да вярва, че този път те наистина не лъжат. Че този път наистина ще се намери поне един, който да ѝ се довери, който ще се изумява и възхищава заедно с нея. Някой, който ще приеме тази история сериозно и така ще ѝ помогне да си възстанови авторитета в колонията – изгубен в онези дни, когато тя простодушно споделяше на всеки срещнат видяните от нея приказни чудеса. Роднините ѝ решиха, че е откачила. Съседите почукваха с показалец по слепоочията си. Старейшините...

– Не, не! – тя опъна напред ръце в усилие да задържи напирашите досадници. – А старейшините?

Децата започнаха да се оглежда изплашено. Вярно е, старейшините ѝ бяха забранили дори да обелва дума за онези неща, но това само изостряше любопитството им, пък и наоколо нямаше никакъв старейшина.

– Разкажи ни, Деби, моля те! – дребосъкът Хепи я дърпаше за полата. – Много ме кефи, да знаеш.

Деби погледна надолу към сияещите сини очи на Хепи и се усмихна боязливо.

– Ти си добро момче, ти ми вярваш, нали?

– Разбира се, Деби! – разкрещя се Хепи. – Разкажи ми пак, аз обичам приказките!

Приказките ли? Усмивката върху лицето на Деби помръкна. Дори едно петгодишно хлапе, за което светът все още е пълен с чудесии, не ѝ вярва. Какво тогава да говорим за Майлс...

Но пък, от друга страна, точно Майлс я защити тогава, там – на Събранието на старейшините, когато изречената със зловещ шепот дума

„вещица“ вледени кръвта във вените на Деби. Тогава точно Майлс се изправи и се хвърли да я защитава.

– Няма никакви основания да се подозира, че госпожица Уинстън е вещица!

ГОСПОЖИЦА УИНСТЪН! ЕХ ТИ, МАЙЛС, МАЙЛС! ПОСЛЕ: „СКЪПА МОЯ, ЛЮБИМА МОЯ, КОСИТЕ ТИ СА НАЙ-ПРЕКРАСНОТО НЕЩО НА СВЕТА.“

– Никому и с нищо не е причинила вреда. В най-лошия случай това е последица от заболяване. Ако душата ѝ е обсебена от демони, Бог ще реши кога да я освободи. Нека не повтаряме грешките на съседните колонии, когато всички крещат в един глас „Вещица! Вещица!“ при всеки случай, щом нещо не им се побира в главите. Ние си имаме достатъчно грижи за спасението на собствените си души. Пък и кои сме ние, че да си присвояваме правото да съдим? Това право принадлежи Нему – на Онзи, който ни измъкна от нощта на тиранията и ни доведе в тази прекрасна страна. Докато госпожица Уинстън не причинява вреда никому, аз не виждам проблем, достоен за обсъждане от Съвета.

„Прекрасната нова страна“ – великолепни думи! Но за Деби и Майлс пролетта не дойде. Сега той вечер разхожда по алеите под сенките на дърветата Фейт Хатчит. И сигурно по същата онази алея, на която някога Деби се спъна...

– Аз се спънах... – каза тя на глас, несъзнателно започвайки добре намотаното кълбо на своята често повтаряна история. – Спънах се в една бръчка... или в гънка...

– Искаш да кажеш в буца – почти издекламира Едуард, като обгърна с тържествуващ поглед тумбата. – Или е било голяма буца, или корен.

– Не! – Деби сякаш гледаше през тях, от което те се настървяваха. – Това си беше бръчка... или гънка в Реда на Нещата. Просто някаква неравност в света... и във всичко, като че ли някой е намачкал реда наоколо като лист хартия.

Тя сбърчи чело, отново спомняйки си онази мистерия.

– Ти беше тръгнала да навестиш Грени Хейтън – подсказа ѝ с насмешка Едуард.

– Бях тръгнала да навестя Грени Хейтън – кимна с глава Деби. – Носих ѝ малко къпини, но се спънах...

Очите ѝ, изпълнени със спомени, бяха големи и тъмни, децата отново усетиха плисъка на възторга и се наежиха. Точно тогава се показва фигурата на възрастен мъж, те се разбягаха с писъци, но бързо се

опомниха и се върнаха обратно – беше Енсон Лъоверет. Селският идиот стърчеше, мушнал ръце в джобовете на панталона, и съсредоточено наблюдаваше Деби.

– Аз се спях – продължи Деби – и всичко пропадна в мрак.

– Сигурно си е тряснала кратуната – вметна Едуард.

– Не – изхленчи жално Деби. – Беше мрак и аз не бях никъде. Всичко беше черно, черно, черно, без дъно и без покрив, и без нищо наоколо, само чернота, а след туй почувствах рязък тласък и в мрака изведнъж пламнаха огромни огньове. Милиони и милиони, колкото звездите, само че големи и горещи.

Лъоверет внезапно въздъхна и понечи да се доближи до Деби, но не успя да пробие плътната ограда от деца.

– И тогава чернотата... – припомни й продължението Едуард.

– И тогава чернотата се разтвори и аз падах, падах, докато се усетих сред цветята.

– И те бяха колкото твоята глава! – изпищя Хепи.

– И те бяха колкото моята глава, и толкова високи, че ми стигаха до рамото. Земята беше пръхкава, изцапах си цялата рокля – рече Деби. – И тогава видях лейди.

– Почти гола – прошепна Едуард със срамежливо доволство.

– Почти гола – каза Деби. – Само тук имаше парче плат – и тя прокара длан на височината на гърдите си. – И малко тук – ръката й мина на височината на бедрата. – Тя ми помогна да се изправя, а върховете на пръстите й бяха червени, устните й също бяха алени като кръв. Тя каза: „Господи, детето ми! Как тъй се оказа сред моите цветя?“

Всички слушаха като омагьосани.

– Но аз нищо не можах да отвърна. Аз бях уплашена, защото наистина не можех да разбера откъде бих могла да се появя – наоколо само прегазени цветя. После тя ме отведе в своя дом.

– Дом! – този шепот пролази по групата като език на пламък.

– Аз гледах дома – Деби също шептеше – и можех да виждам през стените.

– Стените! – прошепнаха децата.

– Стъкло – плътният глас на Лъоверет накара всички да изтръпнат и блуждаещият поглед на Деби се спря върху скитника.

– Но не бяха дебели, на ивици и мътни като нашите стъкла. Бяха тънки, прозрачни и чисти.

– Има такова стъкло. Нищо не сте виждали, глупави малки селяндурчета. Светът не е само вашите идиотски колонии и вашите ферми –

каза Лъоверет.

– Да – въздъхна Деби, – може би наистина е било стъкло. – Впери поглед в тъжното лице на Лъоверет и усети как сърцето ѝ се свива – няма той ѝ вярва?

– Продължавай, Деби! – дребосъкът Хепи нетърпеливо пристъпваше от крак на крак. – Продължавай, кажи за стените!

– Да, стените – Деби отново влезе в утъпкания коловоз на разказа си. – Можех да виждам през стените. Лейди ме вкара в една огромна-огромна стая, пълна със странни-престранни неща. И през цялото време говореше за „мястото“, „маскарада“, „красивото“. Тя си мислеше, че съм слязла от планините, където имало други като мен.

Над всички бе легнала настръхнала тишина.

– И тя ми рече: „Трябва да се измиеш“. И ме вкара в една стая с ярки-преярки цветове, а после в една друга, по-малка...

По групата пробяга вълна от възхищение.

– И стените... – подсказаха ѝ децата.

– И стените бяха гладки и твърди, блестящи като чинии, а наоколо имаше рисунки на странни риби и птици. И стаята също беше пълна със странни неща. Тогава лейди въртна нещо в стената и от стената рукна вода, и се наливаше в едно странно-престранно дълго нещо, като корито, но толкова голямо, че в него можеш да се излегниш, и също така гладко, твърдо, блестящо – като китайските чашки. Водата искреше и се пенеше, опитах я с ръка – беше топла.

Очарованите деца слушаха Деби в захлас.

– После тя въртна нещо друго и водата стана хладка. Плисна във водата малко от един странен прах, водата закипя и се разпени, и се покори с милиони ароматни мехурчета, и във всяко имаше по една многоцветна дъга. И през цялото време говореше колко странно е да си чужденец в Не Знаем Какво Си и че всеки ден има все нови изненади, но аз съм била най-изненадващата изненада.

Децата весело запляскаха с ръце.

– После тя каза: „Влизай да си махнеш мръсотията, пък аз ще потърся нови дрехи, докато почистим твоите“. Изкъпах се като в един топъл облак, но около раменете ми беше прохладно, после се изтрих с кърпа, ама дълга колкото мен и дебела като одеало. После лейди ми донесе дрехи, целите от злато и коприна, бяха ми малко големи. Откара моите мръсни неща в друга стая, отвори една вратичка в стената и ги хвърли вътре една подир друга, като през цялото време се смее и ме пита: „Ама те наистина ли са истински?“ После ме пита дали искам да ям,

пък аз събрах смелост и казах: „Да“. После тя взе нещо като връв и го мушна в една двойна дупка в стената, две филийки хляб, ама бял и мек като сняг, и ги сложи в дупката на една блестяща кутийка. Усетих приятна миризма и изведнъж хоп – двете филийки скочиха сами от кутийката, бяха топли, кафяви и хрупкави. А нямаше нито огън, нито жаравата...

Льоверет и децата бяха застинали в мълчалива съсредоточеност, докато Деби облизваше пресъхнали устни и преглъщаше слюнката си.

– Докато си ядях филийките, намазани с масло и мармелад, лейди ми даде студено като лед мляко, извади го от друга бяла вратичка. После извади дрехите ми – чисти-пречисти, като през цялото време говореше, говореше... Чисти и съвсем сухи. После втъкна в стената друга връв и едно блестящо, смачкано като жаба нещо стана горещо и с него тя започна да гали дрехите ми, изобщо не трябваше да слага нещото на огън, че да се стопли...

Всички слушаха захласнати измишльотините на Деби.

– И докато се обличах, звънна една камбанка и звъня, звъня, докато лейди не вдигна нещото от масичката. И започна да говори по нещото, сякаш говореше с някой друг човек... Аз се изплаших, по лицето ми потече студена пот. Лейди попита дали ми е топло, после натисна нещо на стената, чу се шум и от стената започна да духа прохладата. Натисна още едно малко нещо – и от покрива се изсипа светлина!

Очите на Деби бяха диво изплашени – тя отново преживяваше всички онези чудеса, които някога я бяха изумили.

– Лейди захапа нещо дълго и тънко, в ръката ѝ блесна пламък, всмукна и лицето ѝ потъна в дим. Отиде до друга стена, нещо прещрака и стаята се изпълни с музика!

Деби беше здраво притиснала юмручета до гърдите си.

– И върху стената друга лейди започна да пее и танцува!

Вече почти шептеше.

– Лейди, ама съвсем малка, колкото моята шепа. И пееше – от стената! И се движеше – върху стената!

– Колко си глупава, Деби! – възкликна Хепи.

Всички го изгледаха гневно; тази не навреме подхвърлена реплика можеше да ги лиши от края на историята. За щастие, Деби бе дълбоко потопена в спомените си.

– Аз се изплаших страшно. Побягнах. Избягах от дома далеч-далеч, при цветята. Чувах, как лейди ме вика и как от стената пеят другите малки човечета, но аз бягах, бягах по собствените си следи към

цветята... И пак се препънах...

– В корен – Едуард изгледа триумфиращо останалите.

– В гънка – настояваше Деби.

– В камък – подразни я Едуард.

– В бръчка – гласът на Деби изсвистя от злоба.

За секунда всички притихнаха. После Хепи започна да припява:

– Глупавата Деби! Глупавата Деби!

Деби започна да вие от безнадеждно отчаяние, после се нахвърли върху Едуард.

– Вие не ми вярвате! А обещахте, че ще повярвате! Вие обещахте, че ще повярвате! – Тя налагаше с разтворени пестници парализираните от страх деца. Повечето, сякаш вкаменили се от тази неочакван край на забавата им, се вкопчваха едно в друго. Малкият Хрипли ревеше, стиснал роклята на сестра си.

Деби сграбчи Едуард за косата и му зашлеви плесница.

– Лъжец такъв! Лъжец!

Лъверет разбута децата и хвана ръцете на Деби.

– Престани! – отсече рязко той. – Пусни го!

Тогавя Деби се нахвърли върху него, заудря го със свити юмруци, като пишеше така, че всички се вкамениха от уплаха. Лъверет я обгърна с ръце, за да не може да мърда, и кресна към децата:

– Махайте се! И това повече да не се повтаря, разбрахте ли?!

Изплашените деца боязливо запрестъпваха назад, а когато се усетиха достатъчно далеч, хукнаха във всички посоки.

Лъверет пусна Деби и избърса с длани нейното подпухнало от сълзи лице. Тя спря да плаче, само хлипаше от умора и обида.

Той ѝ помогна да седне върху едно паднало дърво и сам се настани до нея. Изчака търпеливо тя да избърше лицето си в края на ризата му, после хлиповете се успокоиха и преминаха в дълбоки въздишки.

– Те не ми повярваха – изстена тя.

– Разбира се – каза Лъверет. – И никога няма да ти повярват. Глупаво е от твоя страна да очакваш...

Тя го прекъсна с негодувание:

– Ама това е истината! Наистина беше така, аз го видях...

И сълзите отново рукнаха по бузите ѝ.

– Възможно е – съгласи се Лъверет.

Деби впи очи в него.

– Ти вярваш ли ми?

– Ще кажа така – не отричам, че това е възможно.

– Но никой, никой... дори Майлс...

Беше сякаш леко притеснена, че този път името Майлс не предизвика обичайните тръпки.

– Дори Майлс не ми вярва!

– Тогава защо си толкова упорита и продължаваш да го разказваш наляво и надясно?

Бузите на Деби поруменияха от обида.

– Ама те през цялото време не вярвах! Казват, че съм лъжкиня. А пък е истина, всичко до последната дума е истина. Те трябваше да ми повярват!

Гласът ѝ завибрира, очите ѝ отново плувнаха в сълзи.

– А сега съм вече чужда. Не ме смятат за част от тях... – Та закри лице с длани. – Дори да престана да разказвам, те пак ще ме смятат за такава. Докато... Докато някой ден ми повярват.

– Те никога няма да ти повярват.

Гласът на Льоверет бе равнодушен. Известно време мълчаха.

– Какво знаеш за мен? – неочаквано попита той.

Деби го изгледа унило. Вдигна с длан кичура над челото си.

– Само това, че те нямаше три години и се върна... върна се променен.

Льоверет се изсмя късо.

– Оттогава мен също не ме обичат. Бяха снизходителни към мен, когато бях весел и безгрижен бродяга. А сега казват, че очите ми са омагьосани. Така е – аз също вече не съм един от тях. Излиза, госпожице Уинстън, че двамата с теб сме в една и съща пробита лодка.

Тя се дразнеше от неговата полуусмивка.

– Ето какво получихме ние само защото не си гледаме пред краката...

– Ние ли? – Деби го гледеше развълнувано.

– И аз се спънах – обясни Льоверет.

– В гънка ли? – прошепна Деби. – И стените...

– Не, никакви стени – отвърна Льоверет. – Аз така и не минах отвъд, през чернотата с блестящи звезди. Бил съм там около три години, както ми казаха после. Но годините са глупава мярка за измерване на времето там, където не се случва нищо. Аз просто висях самотен в мрака, гледах блесналите звезди и ту изпадах в безумие, ту излизах от него... Ту в ада, ту обратно... Аз и моята душа си разговаряхме и съзерцавахме живота, смъртта, вечността... Сега вече не се изненадваш, че съм се променил и че очите ми са омагьосани, нали?

– И как се върна? – прошепна Деби.

– Ти ме върна. Когато се спъна за пръв път в онова...

– В гънката – рече Деби.

– В гънката – повтори Льоверет. – Това ме освободи и се върнах... телесно. Но душата ми вече беше чужда за тукашното.

Те се гледаха дълго, сякаш искаха да проникнат един в друг, сплели ръце и докоснали рамена. Деби усети в себе си нещо топло, нещо като радост и разбирателство, тъгата си беше заминала от лицето на Льоверет.

– А не може ли още веднъж за минем през онова и да отидем... където и да е, но другаде? – попита Деби с надежда.

– Не – каза Льоверет. – Гънката я няма. Току-що идвам от мястото. Или ту се появява, ту изчезва... Или Нещото е намерило гънката и я изгладило... Не, нашето място е тук. Или ако искаш, в друга колония.

Ръката му успокояващо поглади нейната.

– Но къде съм била? – попита пак Деби. – Къде е бил онзи дом? Къде са били онези стени?

– Може би Тук, но в друго Кога – отвърна Льоверет. – А може би в друго Къде, но в това Сега... Знае ли човек...

– Аз бях там – рече Деби – и ти ми вярваш.

– Била си – кимна Льоверет – и аз ти вярвам.

КРАЙ

© 1971 Зена Хендерсън

Zenna Henderson
The Walls, 1971

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/928>]